

Posudek na disertační práci

Mgr. Mikuláše Havrana

„Problematika soudržnosti společnosti“

Ústav politologie, Filozofická fakulta UK v Praze

Disertační práce Mikuláše Havrana se zaměřuje na téma soudržnosti společnosti jako na klíčovou problematiku širšího tematického rámce současných výzev společnosti a politiky. Práce si v tomto smyslu klade za cíl pojednat nikoli jen o úzce vymezeném speciálním problému, ale také o obecnější aktuální sociální a politické problematice, kterou řeší zejména z hlediska politické a sociální teorie, především z perspektivy normativní politické a sociální filosofie.

Autor práce se danou problematikou zabývá na pozadí polemiky mezi liberálními, libertariánskými a kritickoteoretickými interpretacemi, které postupně uvádí do vzájemných interakcí. Pro tento záměr si vybírá metodologický postup artikulace celku tematické oblasti i užšího tématu postupně v průběhu výkladu jednotlivých kapitol práce (jak to různí autoři u tohoto druhu prací mnohdy činí), i když v první části své práci již uvádí do přístupu, jímž bude v jednotlivých kapitolách postupovat.

Ve druhé části se věnuje především soudržnosti v kontextu uznání, přičemž probírá body, jež se v souvislosti s uznáním často analyzují, a mapuje je, včetně jejich různých aspektů, ve vzájemných souvislostech: vztah jedince k pospolitosti, vztah identity k pospolitosti, ale i vztah lidských práv k univerzalizmu. Ve třetí a čtvrté části pak přechází na nadnárodní rovinu a zabývá se danou problematikou především na globální rovině. Zkoumá možnosti globálního uspořádání vzhledem k problémům liberalismu, kosmopolitismu a interkulturnímu dialogu. Hlavní pozornost věnuje potenciálním možnostem a nebezpečím globálního státu, přičemž se věnuje případným problémům v oblasti soudržnosti.

Již nastudování této rozsáhlé a významné aktuální problematiky v české a zahraniční literatuře si zaslouží ocenění, jež však zároveň obsahuje své limity, neboť autor sice značně pokročil, ale stále ještě má potenciál završit svůj vytčený záměr. Na jedné straně byl schopen překročit mainstreamové politické teorie a zapojit do svých rozborů rovněž různé alternativní normativní politické a sociální teorie (včetně jejich analýz upozadovaných fenoménů, např. podrobnějších rozborů globálního státu, a rovněž jejich obecných filosofických pozic), jež bývají často mainstreamovými autory předsudečně marginalizovány. V tomto ohledu

překračuje obvyklé studentské práce i práce mnohých zavedených autorů. Na straně druhé mu ještě zbývá více rozvinout své rozbor, aby odstranil zbývající inkoherece a provedl podrobnější argumentaci.

Z formálního hlediska si autor vytkl cíl formulovat rovněž složitější a delší souvětí, jež mají možnost vyjádřit hlubší myšlenky než úsečný kvazipozitivistický styl, jež je obvyklý ve většině českých současných textů politické teorie. V návaznosti na náročnou kontinentální filosofickou tradici (Hegel, Habermas, Honneth apod.) se pokusil artikulovat složité a zatím nepřilíživě uchopené fenomény a překonat přitom obavy z náročnějších formulací. Zde však zůstal další potenciál možného dopracování disertační práce, tentokrát z jazykového hlediska. Precizace jednotlivých fenoménů a argumentů by práci mohla pomoci.

Doporučuji práci k obhajobě. Zároveň se domnívám, že by autor mohl získat tím, kdyby na tématu dále pracoval a mohl tak rozvinout různé inovativní myšlenky a jejich souvislosti, které v průběhu své práce artikuloval.

Praha, 26. 6. 2015

PhDr. Marek Hrubec, PhD.

